

Postadres : Postbus 610, 9700 AP Groningen
Bezoekadres : Martinikerkhof 13 Groningen
www.dialoogtafelgroningen.nl
info@dialoogtafelgroningen.nl
herstructurering@dialoogtafelgroningen.nl
050- 5.1.2e

Aan :
Provincie Groningen, dhr. W. Moorlag
Negen gemeenten, dhr. A. Rodenboog
Ministerie EZ, dhr. M. Dierikx

Groningen, 30 maart 2015

Betreft: Reactie op Aanvulling Bestuursakkoord

Geachte Akkoordpartijen,

Beste William, Albert en Mark,

Aan de Dialoogtafel is uitgebreid gesproken over de Aanvulling Bestuursakkoord. Jullie zijn daarbij geweest, jullie kennen de opvatting van de maatschappelijk partners aan Tafel. Afsproken is dat de gevraagde reactie van de niet-Akkoordpartijen aan Tafel, nog zou landen in een formele brief aan de Akkoordpartijen. Die ligt nu voor.

In de eerste plaats is stilgestaan bij het totstandkomingsproces. Er is vastgesteld dat de akkoordafspraken op 'klassieke wijze' tot stand zijn gekomen, de overheden hebben een besluit genomen en dit vervolgens vrij gegeven voor reacties. De maatschappelijke organisaties hebben aangegeven daarin zeer teleurgesteld te zijn. De bedoeling van de Dialoogtafel was toch juist om alle betrokkenen vroeg in het proces, bij de kaderstelling, te betrekken. Dat is hier niet gebeurd. Door de Akkoordpartijen is dit erkend met de notie dat de tijdsdruk hoog was, de materie complex en de belangen groot. De onvrede bij de maatschappelijke organisaties aan Tafel is daarmee niet weggenomen.

Dan de inhoud. Op zichzelf begrijpen de maatschappelijke organisaties dat er behoefte is aan sterkere regie en meer Haagse betrokkenheid bij het oplossen van de vraagstukken. Maar er is ook zorg. De NCG moet ook inderdaad de regie krijgen waardoor integraliteit en samenhang zijn geborgd. Doorzettingsmacht is nodig waar het gaat om het doorbreken van de bureaucratische belemmeringen. De Haagse unit is daarbij dienstbaar aan de regionale unit ("wat moeten we in Den Haag doen om de regio de ruimte te geven oplossingsgericht te werk te gaan").

De NCG moet zorgen dat er een integraal, meerjarig programma komt waarbij continuïteit gewaarborgd is en de politieke dynamiek van de dag niet leidend is. De autonomie van de deltacommissaris en de daarbij behorende instrumenten moeten gekopieerd worden naar de positie van de NCG.

De maatschappelijke partners van de Dialoogtafel hebben in de eerste plaats gekeken naar wat het akkoord gaat betekenen voor gedupeerde inwoners van het gebied. Dat wordt niet direct duidelijk. De vele mensen die door bevingsschade klem zitten (hetzij in de bureaucratie, hetzij financieel, hetzij mentaal) zijn niet direct beter af door deze Aanvulling Bestuursakkoord. Het document ademt de suggestie dat er veel voor gedupeerde inwoners ten goede veranderd maar expliciet wordt dit niet. Dat één en ander nog niet concreet is uitgewerkt is begrijpelijk maar het statement dat de Nationaal Coördinator een stevig, integraal plan van aanpak zal moeten maken om het totaal van schadeafhandeling kwalitatief en kwantitatief te verbeteren en optimaal te verbinden met versterken en verduurzamen hoort wél onderdeel te zijn van deze afspraken. Overigens is er ook op gewezen dat zich aftekent dat het bouwkundig versterken van de bestaande woningen een zeer ingrijpende operatie gaat worden voor alle bewoners van het kerngebied en dat bewoners mogelijk meer klem komen te zitten door het ingrijpende bouwkundig versterkingsprogramma dan door de bevingsschade tot nu toe.

Wel een belangrijk stap op weg naar de verbetering is de aankondiging van een garantstellingsfonds voor achterstallig onderhoud. Dit fonds, uitgewerkt in een regeling, is een cruciaal instrument. De voorgestelde regeling wordt gekoppeld aan de waarde van de woning en lijkt op het eerste gezicht voor bewoners zonder al te veel risico. Maar veel zal afhangen van de algehele ontwikkeling van de woningmarkt in het gebied. De regeling zal ook mede in het licht van het verkoopbaar houden van woningen in het gebied bezien moeten worden. Wij gaan ervan uit dat deze regeling -met voorrang!- uitgewerkt wordt onder regie van de Nationaal Coördinator waarbij de Tafel in de verschillende fases van het proces betrokken wordt.

In het verlengde daarvan refereren we aan het onderzoek dat de Dialoogtafel is gestart in samenwerking met de TU-Delft en een regionale begeleidingscommissie uit de praktijk. Dit is een breed onderzoek dat de ontwikkeling woningwaarde in het bevingengebied zowel kwalitatief als kwantitatief in beeld brengt. De commissie zal ook met adviezen komen over de diverse regelingen rond woningwaarde.

Voor wat de meerkosten bij aardbevingsbestendig bouwen betreft herhalen we dat we verheugd zijn over het feit dat het nu kennelijk toch om een **vergoedings**regeling gaat. Wij dringen erop aan dit zo snel mogelijk te effectueren, dat hoeft niet te wachten tot de nieuwe regeling van kracht gaat! Ook hier rekenen we erop dat we aan de Dialoogtafel nog een keer spreken over de uitgangspunten voor een nieuwe regeling die onder verantwoordelijkheid van de Nationaal Coördinator tot stand komt.

Over de waardevermeerderingsregeling zijn intussen aan Tafel nieuwe afspraken gemaakt met jullie als akkoordpartijen. Een voorstel voor een definitieve regeling, inclusief bezwaren of alternatieven, wordt dit voorjaar op consensus gericht aan Tafel besproken. Wij gaan er in ieder geval van uit dat het vastgesteld uitgangspunt dat de definitieve regeling voor bewoners nooit slechter kan uitvallen dan de tijdelijke regeling onverkort gehandhaafd blijft. In verband met de forse versterkingsopgave en het vergroten van het werkgebied met Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer hebben wij zorgen over de omvang van het beschikbare budget voor de waardevermeerderingsregeling. Bij het opstellen van een definitieve regeling moet het de inzet zijn om te komen tot een goede regeling voor het verduurzamen van woningen in het aardbevingsgebied met passend budget.

Het aanvullend akkoord is buitengewoon onduidelijk over de gebiedsindeling. Er wordt in verschillende paragrafen over verschillende indelingen, nu en in de toekomst, gesproken. In de discussie over de Aanvulling Bestuursakkoord is de indruk gewekt dat de ambitie is om gemeentegrenzen te gaan verlaten en volledig met een nieuwe pga-contourenkaart te gaan werken. Het zou een duidelijke keuze zijn om *alle* regelingen voor *alle* inwoners binnen de nieuwe contourenkaart van toepassing te verklaren. Maar het roept ook een paar vragen op:

1. Hoe stabiel is een pga-contourenkaart?
2. Wat gebeurt er met inwoners uit één van de negen gemeenten die straks buiten de contourenkaart vallen maar tot nu toe wel van alle regelingen gebruik konden maken?
3. Wat gebeurt er met inwoners van de Stad die binnen de contourenkaart wonen? Krijgen die eigen, 'Stadse' regelingen?
4. Zijn gemeenten die met 5%?, 20%? of meer dan 50%? van hun grondgebied binnen de kaart vallen bestuurlijk gebonden aan de Nationaal Coördinator en het werkgebied van de Rijksdienst?

Voor alle regelingen die rechtstreeks gedupeerden in het winningsgebied schadeloos moeten stellen wordt het hoog tijd de uitvoering daarvan publiek te beleggen. Dus, zowel de schadetaxaties, de compensatie waardedaling, als het garantstellingsfonds kunnen en mogen niet langer onder

verantwoordelijkheid van de NAM worden uitgevoerd. Het fenomeen van de slager die zijn eigen vlees keurt heeft nu lang genoeg geduurd. En constructies als 'op afstand van maar onder aansturing, enz.' werken niet voor het herstel van vertrouwen. Dat hebben we met de inrichting van het CVW gezien. De aanvulling op het Bestuursakkoord is niet veel waard wanneer niet heel duidelijk en heel snel al deze regelingen onder regie van de Nationaal Coördinator komen!

Ook de procedures die gevolgd moeten worden wanneer er een verschil van inzicht ontstaat moeten zo snel mogelijk anders worden ingericht. De NAM kan die procedures niet langer voorschrijven. En wanneer de regelingen bij de Nationaal Coördinator zijn belegd moet ook gezorgd worden voor een toegankelijke, onafhankelijke en effectief opererende arbitrage en/of rechtspraakorgaan. Zie andermaal onze brief aan de minister van november vorig jaar.

In het aanvullend bestuursakkoord wordt gemeld dat een gezamenlijk onderzoek zal worden verricht naar de effecten van de gaswinning op de financiële huishouding van gemeenten, provincie en waterschappen in het gebied. Wij pleiten er voor ook de financiële positie van maatschappelijke organisaties in dit onderzoek mee te nemen.

Met deze brief is geprobeerd een samenvatting van de belangrijkste opmerkingen aan Tafel over het aanvullend bestuursakkoord te geven. De maatschappelijke partners aan de Dialoogtafel zullen de ontwikkelingen rond de Nationaal Coördinator en de inrichting van de Rijksdienst kritisch en nauwgezet blijven volgen. Hopelijk kan dit zoveel mogelijk in dialoog met de Akkoordpartijen aan Tafel. Op onderdelen rekenen zij erop dat zij daadwerkelijk worden betrokken bij het ontwerpen van uitgangspunten en het schetsen van oplossingsrichtingen. Kortom, zij rekenen nog steeds op consensus gericht overleg. Wij gaan ervan uit dat de Akkoordpartijen daar hun voordeel mee doen!

Met vriendelijke groet,
Jacques Wallage,
Jan Kamminga